

КАРАР

№ 33

30 ноябрь, 2021 ел.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы
Кәркәүч авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү
өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1
өлешенә 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль
контроль турында» 2020 елның 31 июлдәгә 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан
Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл жирлеге Уставы нигезендә Кәркәүч
авыл жирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында кушып бирелә торган
Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы
Нигезләмәнең 5 бүлегендәгә нигезләмәләрдән тыш, ул рәсми басылып чыккан көннән дә соңга
калмыйча, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан иртәрәк түгел, үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмәнең 5
бүлегендәгә Нигезләмәләр 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында
www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән
бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә
Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек башлыгы:

М.Ф.Зәйнетдинов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Кәркәүч авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль).

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр (алга таба – контроль үткәрелә торган затлар) тарафыннан Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Кәркәүч авыл жирлеген төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – Төзекләндерү кагыйдәләре), инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалану мөмкинлеген тәмин итүгә карата таләпләрне (алга таба – мәжбүри таләпләр) үтәү тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Кәркәүч авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан башкарыла.

1.4. Башкарма комитетның төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлары – *Кәркәүч авыл жирлеге башлыгы һәм Башкарма комитет секретаре (алга таба – контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар)*. Күрсәтелгән вазыйфай затларның вазыйфай бурычларына аларның вазыйфай инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

«Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар хокукы, бурычлы һәм җаваплылык тота.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәргү белән бәйлә мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган төзекләндерү Кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тота:

1) якын-тирә территорияләрен карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләндерү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән түбәндәге таләпләр:

- халыкның аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә мөгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле үтеп керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру буенча;

- торақ булмаган биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның, биналарның, төзелмәләренә, корылмаларның башка стеналарының, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларының фасадларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрне, язуларны карап тоту буенча;

- Татарстан Республикасының норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган жир эшләрен башкаруга рөхсәтнамә нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- жир эшләрен башкару чорында биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле үтеп керүне, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләрнең, шул исәптән инвалидларның һәм халыкның башка аз хәрәкәтләнүче төркемнәренә иминлеген һәм жәяүле юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү буенча;

- транспорт чараларын газонда яки транспорт чараларың урнаштыру төзеклэндерү кагыйдэләре белән чикләнгән башка яшеллэндерелгән яки рекреацион территориядә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яки ремонтлау вакытында, йөк ташыганда яки төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яисә каплау булмау нәтижәсендә) транспорт чаралары тарафыннан гомуми файдалану территорияләренен пычрануына юл куймау буенча да;

3) кышкы чорда жирлек территориясен жыештыру, шул исәптән кардан, боз өстенә чыккан судан, биналарның, корылмаларның түбәләрен боз сөңгеләреннән чистарту буенча чаралар үткәрүне контрольдә тоту буенча мәжбүри таләпләр;

4) жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру буенча, шул исәптән карантинга куелган, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, алар күпләп үскән урыннарны бетерү буенча мәжбүри таләпләрне дә кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) махсус янгынга каршы режим гамәлдә булган чорда янғын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел утыртмаларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билетлары (порубочный билет) һәм (яки) рөхсәт нигезендә агач һәм куакларны алу (снос), күчереп утырту буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (күчереп утыртуга рөхсәт, кисү билеты) төзеклэндерү кагыйдэләре белән билгеләнгән очракларда бирелгә тиеш булса);

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзеклэндерү кагыйдэләре белән каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турында мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет контроль үткәрүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үз компетенцияләре чикләрендә бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләренң үтәлешен контрольдә тоту.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планировка, конструктив жайланмалар, яшеллэндерү элементлары, төрле жиһазлар һәм бизәлеш элементлары, шул исәптән биналарның, корылмаларның, төзелмәләренң фасадларының, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар һәм төзелмәләр, территорияне төзеклэндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндерү объектлары дигәндә төзеклэндерү эшчәнлегә гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торақ районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданның бакчачылык, яшелчәчелек коммерцияле булмаган берләшмәләрен урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, проездлар, проспектар, тыкрыклар, разъездлар, авышлыклар, трактлар, тупиклар, урамнар, шосселар);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) транспорт туктап тору урыны (парковкалар) (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киргәләү жайланмалары дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар, шул исәптән автоматик һәм декоратив киргәләр (коймалар) аңлана.

1.8. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда бәяләү һәм куркынычлар (риск) белән идарә итү системасы кулланылышлы.

2. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыяюгалту) китерү куркынычларын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә шул исәптән профилактик чаралар үткәру юлы белән дә контрольлек итә.

2.2. Профилактик чаралар контроль үткәрелә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын контроль үткәрелә торган затларга житкерү максатларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне тормышка ашырганда зыян (югалту) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәру контроль чаралар үткәругә карата өстенлекле булып тора.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткәреләргә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүгә турыдан-туры куркыныч тудыруы яки мондый зыян (югалту) китерелүе ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай зат бу хакта кичекмәстән жирлек башлыгына, контроль чаралар үткәру турында карар кабул итү өчен, үткәрелгән профилактик визит турында хисап рәвешендә мәгълүмат жиберә.

2.5. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә түбәндәге профилактик чаралар уздырылырга мөмкин:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) консультация бирү.

2.6. Мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча тиешле мәгълүматларны «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында (алга таба – районның рәсми сайты) контрольлек эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән булырга тиеш), массакуләм мәгълүмат чараларында урнаштыру юлы белән, контроль үткәрелә торган затларның дәүләт мәгълүмат системаларында шәхси кабинетлары аша (алар булганда) һәм башка формаларда Башкарма комитет тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет районның рәсми сайтындагы контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәгълүматларны урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга бурычлы.

Башкарма комитет шулай ук жирлек халкына жыелышлада һәм гражданнар конференцияләрендә контроль объектларына куелган мәжбүри таләпләр турында хәбәр итәргә хокуклы.

2.7. Контроль үткәрелә торган затларга консультация бирү телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхсән кабул итү яки профилактик чаралар, контроль чаралар үткәру барышында контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсән кабул итү жирлек башлыгы һәм (яки) контроль үткәрергә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан башкарыла. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация телдән яки язма формада түбәндәге мәсьәләләр буенча үткәрелә:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү тәртибе;
- 4) үтәлешләрән бәяләү Башкарма комитет тарафыннан контроль чаралар кысаларында гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләрне үз эченә алган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контроль үткәрелә торган затларга телдән консультация бирү шулай ук жыельшларда һәм гражданнар конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.8. Язма рәвештә консультация бирү контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай зат тарафыннан түбәндәге очрақларда башкарыла:

- 1) контроль үткәрелә торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язмача җавап бирү турында язмача сорату бирлегән;
- 2) консультацияләр вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап бирү өстәмә мәгълүмат соратып алуны таләп итә.

Консультация биргәндә контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай заты Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлегә чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация бирү барышында конкрет контроль чарасын, контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затларның карарларын һәм (яки) гамәлләрен, контроль чарада катнашучыларның башка гамәлләрен бәяләгән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Консультация барышында контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затка билгеле булган мәгълүмат Башкарма комитет тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контроль үткәрелә торган затны бәяләү максатларында кулланыла алмый.

Контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналы алып барыла.

Башкарма комитетка контроль үткәрелә торган затлардан һәм аларның вәкилләреннән биш һәм аннан күбрәк мөрәжәгать кәргән очрақта, консультация бирү районның рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә авыл жирлегә башлыгы яки контроль үткәргәгә вәкаләтле вазыйфай зат кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

3. Контроль чаралар һәм контроль гамәлләр башкару

3.1. Башкарма комитет тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чаралар һәм контроль гамәлләр үткәрелергә мөмкин:

а) инспекция визиты (карау, сораштыру, мәжбүри таләпләр нигезендә контроль үткәрелә торган зат (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып бара торган) урында булырга тиеш булган документларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшереп чыгу (обследование) юлы белән;

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

3) документар тикшерү (язмача аңлатмалар алу, документлар таләп итү, экспертизалар юлы белән);

4) күчмә (урынга барып) тикшерү (карау, сораштыру, язмача аңлатмалар алу, документларны соратып алу, инструменталь тикшерү, сынаулар, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнен үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турында мәгълүматларны, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәтгөшлек барышында керә торган, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контроль үткәрелә торган

затлар тарафыннан бирелә торган мәгълүматларны, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы мәгълүматларны, «Интернет» челтәреннән алынган мәгълүматларны, һәркем өчен ачык булган мәгълүматларны, шулай ук фото һәм кино төшерү, видеоозма функцияләренә ия булган хокук бозуларны теркәүнең автоматик режимында эшләүче техник чараларын кулланып алынган мәгълүматларны жыю, анализлаудан гыйбарәт;

е) күчмә тикшереп чыгу (карау, инструменталь тикшереп чыгу (видеоозма кулланып), сынау, экспертиза юлы белән).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм күчмә тикшерү – Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлек итмичә уздырыла.

3.3. Әлеге Нигезләмәнең 3.1 пунктындагы 1-4 пунктчаларында күрсәтелгән контроль чаралар планнан тыш чаралар формасында үткәрелә.

Планнан тыш контроль чаралар бары тик прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

3.4. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнар һәм оешмалардан, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мөрәжәгатьләр (гаризалар) кәргәндә Башкарма комитетта зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлектән башка контроль чараларны, шул исәптән контрольдә тотылуы бүтән затларга карата үткәрелә торган чараларны да кертәп, мондый мәгълүматлар алу;

2) Россия Федерациясе Президентының, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контроль үткәрелә торган затларга карата контроль чаралар үткәрү турында күрсәтмәсе;

3) прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренәң үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозу очракларын бетерү турында күрсәтмәнеүтәү срогы чыгу – контроль үткәрелә торган зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмә белән бирелгән каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яки тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракта.

3.5. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара хезмәттәшлектә үткәрелә торган контроль чаралар Башкарма комитетның контроль чарасы үткәрү турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Зыян (югалту) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чара үткәрү турында Башкарма комитет боерыгы кабул ителгән очракта, контроль чара үткәрү турында мондый боерык төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затның дәлилле гаризасы (представление) нигезендә кабул ителә.

3.7. Контроль үткәрелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлектән башка үткәрелә торган контроль чаралар, жирлек башлыгы биремә, Башкарма комитетның эш планындагы биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан уздырыла.

3.8. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон формада Башкарма комитет түләүсез нигездә бүтән органнардан яки күрсәтелгән органнарга караган

оешмалардан алар карамагында булган документларны һәм (яки) белешмәләрне ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яки) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан әлегә документлар һәм (яисә) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан тикшерүләр оештырганда һәм үткәргәндә ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратыла һәм алына торган документлар һәм (яисә) мәгълүматлар исемлеге белән, шулай ук контроль (күзәтчелек) органнары тарафыннан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда әлегә документлар һәм (яки) белешмәләр алар карамагында булган бүтән органнардан яисә күрсәтелгән органнарға караган оешмалардан дәүләт контроле (күзәтчелеге) төрләрен, муниципаль контроль төрләрен оештыру һәм гамәлгә ашырганда алына торган «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2001 елның 6 мартындагы 338 номерлы карары белән расланган ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында документлар һәм (яки) белешмәләр бирү Кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Контроль үткәрелә торган затлар булган шәхси эшмәкәр, граждан Башкарма комитетка контроль чарасы үткәргәндә була алмаулары турында мәгълүмат бирергә хокуклы булган, шунның нәтижәсендә тикшерү чарасын үткәрү башкарма комитет тарафыннан шәхси эшмәкәрнең, гражданның администрациягә әлегә мөрәжәгатьне юллавына сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка (эмма 20 көннән дә артык түгел) күчәрелү очрагына бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү дә керә:

1) контроль үткәрелә торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, контроль үткәрелә торган затка тиешле рәвештә контроль чара үткәрү турында хәбәр ителгән булса, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затка контроль чарасы үткәргәндә мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә комачауламый;

2) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең яисә фактта зыян китерүнең турыдан-туры янавы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә контроль үткәрелә торган затның булмавына житди сәбәпләр (контроль үткәрелә торган затның авыруы, аның командировкада булуы һ.б.) бар.

3.11. Күчмә тикшерү үткәрү вакыты 10 эш көненнән дә артырга тиеш түгел.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү уздыру барышында хезмәттәшлекнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерүне үткәрү вакыты һәр филиал, вәкилле, оешманың аерымланган структур бүлекчәсә яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чараларны уздыруның барлык очракларында да контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар һәм контроль үткәргүгә жәлеп ителгән затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү (бозу) дәлилләрен беркетү өчен контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан фотога төшерү, аудио- һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеоязмалар, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм бу максатлар өчен кулланылган техник чаралар турындагы мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чарасы нәтижәләренә контроль үткәрелә торган затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфай затларга жаваплылыкка тарту мәсьәләсен карау өчен мәгълүмат жиберү һәм (яки) Башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану керә.

3.14. Контроль үткәрелә торган зат белән үзара бәйләнешне күздә тотып торган контроль чара тәмамланганнан соң, контроль чара акты төзелә. Мондый чара үткәреү нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган бозуларны контроль чара тәмамланганчы бетергән очракта, актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуга дәлил булган документлар, башка материаллар актта теркәлгәнә тиеш. Контроль чараларын үткәргәндә тугырылган тикшерү кәгазьләре актта теркәлә.

Актны рәсмиләштерү, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны үткәреү көнендә контроль чара үткәреү урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты прокуратура органнарына Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң жибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат Контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль үткәрелә торган затларга контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында хәбәр итү Контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру юлы белән, шулай ук мәгълүматларны дәүләти һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне электрон формада башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән «Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы (функцияләр)» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша да контроль үткәрелә торган затларга житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкармаучы, контроль үткәрелә торган зат булып торучы граждандан контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре һәм кабул итә торган карарлары турында, ул документларны кәгазь чыганакта алырга кирәклегә турында Башкарма комитет адресына хәбәрнамә жибәргән яисә Башкарма комитетта контроль үткәрелә торган затның электрон почта адресы турында мәгълүмат һәм аңа документларны электрон рәвештә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша жибәрү мөмкинлегә булмаган (әгәр затның Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса яки Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узун төгәлләмәсә) очракта, документларны кәгазьдә тапшыру юлы белән хәбәр ителә. Күрсәтелгән гражданин Башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жибәргәнә хокуклы.

2023 елның 31 декабрә кадәр контроль үткәрелә торган затка контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай затлар башкара торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында хәбәр итү, Башкарма комитет тарафыннан контроль үткәрелә торган затка документлар һәм белешмәләр жибәрү, контроль үткәрелә торган затка электрон формада яки контроль үткәрелә торган зат соратуы буенча хәбәр итү мөмкинлегә булмаган очракта, почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтижеләр белән килешмәгән очракта, контроль үткәрелә торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39-40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнең 4 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жибәргәнә хокуклы.

3.18. Контроль чара үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр Контроль (күзәтчелек) чараларның Бердәм реестрына кертелә. контроль үткәргүгә вәкаләтле вазыйфай зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча киңәшләр

бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.19. Контроль чара үткәргәндә контроль үткәрелә торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә Башкарма комитет (контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай зат) түбәндәгеләне башкарырга бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контроль үткәрелә торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында һәм (яисә) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау чаралары үткәргү турында күрсәтмә бирергә;

2) контроль чара барышында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яки) аннан файдаланучы граждан, оешманың эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүнең турыдан-туры куркынычын тудыруы яисә мондый зыян (югалту) китерелгәнлегә ачыкланган очракта, саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерүне булдырмау яисә аны китерүне туктату буенча һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычы янау булу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән гражданнарға, оешмаларга мәгълүмат житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә;

3) контроль чара барышында жинаять яки административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда, үз компетенциясе нигезендә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрергә тиешле вәкаләтләре булганда, тиешле мәгълүматны дәүләт органына жиберергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне контрольдә тотуны гамәлгә ашыру, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә ихтимал булган зыян (югалту) китерүне булдырмау буенча чаралар күрергә, күрсәтмәне билгеләнгән срокта үтәмәгән очракта, анын үтәләшен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән хәтта судка мөрәжәгать итү дә булырга мөмкин;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (югалту) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлтелгән башка чаралар үткәргү турында мәсьәләне карарга.

3.20. Контроль үткәргүче вазыйфай затлар, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә хезмәттәшлек ителәр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларындагы контроль чара барышында Россия Федерациясе законнары белән административ һәм башка жаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачыкланган очракта, контроль чара актында ачыкланган бозу билгеләре турында мәгълүмат күрсәтелә. Контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затлар әлегә актың күчermәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына юллылар.

4. Башкарма комитет карарларына, төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

4.1. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

4.2. Башкарма комитет карарларына, контроль үткәргә вәкаләтле вазыйфай затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары) судка кадәр шикаять бирү тәртибе кулланылмый.

5. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре

5.1. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольнең нәтижелелеген һәм эффектлылығын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Төзеклэндерү өлкәсендә контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан кыйммәтләре, контроль өчен индикатив күрсәткечләр җирлек Советы тарафыннан раслана.